

24 ARALIK 1975

SAYI : 39

ÇARŞAMBA GÜNLERİ
ÇIKAR

Adres : P.K. 68
ZONGULDAK

Fiyatı : 100 krs.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişmelidir.»

DÜNYADA BARIŞ – ÜLKEDE SOSYALİZM

KAPİTALİST SİSTEM TOPARLANAMIYOR

Son zamanlarda kapitalist sistem içindeki ülkeler arasında çeşitli toplantılar yapılıyor. En son olarak 15 - 16 - 17 Aralık tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te bir büyük konferans düzenlendi. Konferansa, bütün kapitalist ülkeleri temsil eden delegeler olarak 27 ülkenin dışişleri bakanları katıldı.

Konferans, özellikle gelişmiş ve az gelişmiş kapitalist ülkeler arasındaki ilişkileri yenilemek için düzenlendi. Asıl amaç, emperyalist-kapitalist ülkelerin ham madde ve pazar sorunlarını çözmektir.

Konferans, kapitalist sistem içindeki çıkar çelişkilerini bir ke-re daha ortaya serdi. Az gelişmiş kapitalist ülkeler sömürü ve baskıdan şikayet ettiler. Hak ve eşitlik istediler. İlerlemek ve gelişmek

istemiş kapitalist ülkelere karşı ortak hareket etmeyi sağlamak. İkincisi, 1976 yılında Seylan adasında yapılacak «Blokuz Toplantısı»na hazırlık yapmak.

● Gelişmiş Kapitalist Ülkeler Arasındaki Toplantılar — Son yıllarda gelişmiş (emperyalist) kapitalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişkileri yumuşatmak ve az gelişmiş kapitalist ülkelere karşı ortak hareket etmek için toplantılar yaptıkları görülüyor. 1974 Şubatında başlıca emperyalist ülkeler Birleşik Amerika'nın başkenti Vaşington'da bir araya geldiler ve «Enerji Ajansı» diye bir örgüt kurdular. Kasım 1975 te Paris çevresindeki Rambuye şatosunda altı büyük kapitalist ülke (Birleşik Amerika, Batı Almanya, Japonya, Fransa, İngiltere, İtalya) özel bir toplantı

yaptılar. 1-2 Aralık 1975 te İtalya'nın başkenti Roma'da AET (Avrupa Ekonomik Topluluğu) üyesi ülkeler bir zirve toplantısı yaptılar. 9-10 Aralık 1975 te Belçika'nın başkenti Brüksel'de NATO üyesi ülkeler bir toplantı yaptılar. NATO üyesi ülkelerin savunma ve dışişleri bakanları yeni askeri politikalarını tespit ettiler. Askeri harcamalara kimin ne kadar katılacağını, silahların hangisini kimin yapacağını aralarında kararlaştırdılar.

Bu arada, 1975 Eylülünde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu olağanüstü bir oturum yaptı. Oturumda kapitalist sistemin yaşadığı ekonomik ve sosyal bunalım ele alındı. Oturuma başkanlık eden Cezayir Dışişleri Bakanı Buteflika, «Emperyalist ülkelerin yüzlerce yıldır devam yağmasını önlemeliyiz» diye başlayan açış konuşması yaptı. Oturumda sayıları çok olan az gelişmiş ülkelerin temennileri karar altına alındı.

Yine bu son yıl içinde yapılan iki toplantıyı da hatırlamak gerekir. Haziran 1975 te IMF (Uluslararası Para Fonu) toplantısı yapıldı. Eylül 1975 te İBRD (Dünya Bankası) toplantısı yapıldı. Dünya Bankası Başkanı Mak Namara, az gelişmiş ülkelerle daha yakın ilişkiler kurulması görüşünü tekrarladı.

● Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketlerini durdurmak, işçileri iğden bölme çabası, kapitalist sistem içinde sosyal demokrat partilerin iktidara gelmesi için çaba göstermek.

● Gelişmiş ve Az Gelişmiş kapitalist ülkeler arasındaki ilişkileri kuvvetlendirmek, az gelişmişleri kapitalist sisteme daha fazla bağımlı duruma getirmek.

İşte, son Paris Konferansı, bu gerçekler ışığında değerlendirilmelidir. Gelişmişler ve az gelişmişler arasındaki çelişkiler her şeyden önce sistem içi çelişkilerdir. Yani her iki taraf da kapitalist sistemin devamından yana olup sadece kendilerine sistem içinde düşen payları artırmak istemektedir.

Emperyalist ülkeler, az gelişmişlerin kendi aralarında yeni örgütler oluşturmaya kesinlikle karşıdır. Emperyalist ülkeler, az gelişmiş ülkelerin sanayileşme ve kapitalistleşmesini kendi denetimleri altında olmak şartıyla desteklemektedir. Emperyalistlerin az gelişmişlerin yakasını kendilerinden bırakmaya niyetleri yoktur. Emperyalist ülkelerin az gelişmiş ülkelerdeki bütün tabii kaynaklara ve işgücüne olduğu kadar mallarını satmak için de bu ülke pazarlarına ihtiyaçları vardır.

Kapitalist sistem içinde kaldıkları sürece az gelişmiş ülkelerin çabaları boşa gitmeye mahkumdur. Bu ülkelerin gerçekten ilerlemeleri, gelişmeleri, eşitliğe kavuşmaları ancak ve ancak sosyalist sisteme geçmeleriyle mümkündür.

Fransız Ordusunda sendikalaşma

Fransa'da askerler ordu içinde komite ve sendika kurma hakkı için bir süredenberi gayret sarfetmektedirler. Bunun için çalışanlar genellikle erler, yedek subay ve yedek erler arasında etkin-

lik gösteren göşist ve troçkistlerdir. Ordu içindeki bu sendikalaşma hareketine karşı Fransa hükümetinin tepkisi çok sert olmuştur. Ve sendikalaşma faaliyetiyle ilgili görülen 34 kişi tutuklanmıştır. Tutuklananlar arasında solcu sendikacılar ve Sosyalist parti üyeleri de bulunmaktadır. Bu kişiler; «vatana ihanet» suçuyla yargılanmak üzere Devlet Güvenlik Mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Ordu içindeki sendikalaşma hareketine karşı hükümet sözcülerinin ve çeşitli siyasi parti ve çevrelerin tavırları şöyle olmuştur :

Poniatovski (İçişleri Bakanı) : Ordudaki huzursuzluğu komünistler kışkırtıyor.

Mitterrand (Sosyalist Parti Lideri) : Ordu içindeki sendikalaşma hareketine karşıyız. Fakat askeri komitelerin kurulmasından yanayız.

Marchais (Komünist Parti Lideri) : Askerlik süreleri erlerin bir sendika içinde teşkilatlanmalarına elverişli değildir.

Aşırı sağ çevreler : Bu girişim, uluslararası komünist hareketin komplosudur.

Fransa hükümeti tarafından ordu içinde girilen baskılar, CGT (Fransa Genel İş Konfederasyonu) ve CFDT (Fransa Demokratik İşçiler Konfederasyonu) tarafından 6 Aralık 1975 tarihinde birlikte düzenlenen bir gösteri ile protesto edilmiştir.

Daha sonra 19 Aralık 1975 tarihinde, hükümetin ekonomik ve sosyal politikasını ve ordu içindeki sendikalaşma hareketine karşı girişilen baskıları protesto etmek amacıyla onbinlerce kişinin katıldığı büyük bir gösteri yapılmıştır. Komünist ve Sosyalist Parti ile CGT ve CFDT'nin düzenledikleri bu gösteriyi, Mao'cular dışında bütün sol örgütler, İleri Cephe (Muhafiz de Gaulle'cüler ve İnsan Hakları Birliği) desteklemiştir.

Şu günlerde ordu içinde sendikalaşma hareketinin abartıldığı Fransa'nın ekonomik durumu iç açıya değil. Sınai üretim yüzde 9 gerilerken 1976'da işsiz sayısının 1 milyona çıkması beklenmektedir. Bu arada enflasyon da artmaktadır. Hükümet enflasyonun hızını yavaşlatabilmek için işçi ücretlerini dondurmaya bile düşünmektedir. Ekonomik durumun kötülüğü, işçiler ve diğer çalışanlar üzerinde etkisini göstermektedir. Hükümet bu olumsuz etkiyi unutturmak ve işçi sınıfının sendikal ve siyasal mücadelesine öncülük eden kişileri tutuklamak için meseleyi abartmakta ve körüklemektedir. Fransa'da kendilerini solcu zanneden birtakım çevreler de faaliyetleriyle hükümetin ekmeğine yağ sürmektedirler. Nitekim, Komünist, Sosyalist ve Sol Radikal parti ile ilk sendika (CGT ve CFDT) bir bildiri yayımlayarak «Birtakım politik örgüt ve sendikaların provakasyonlarına karşı tüm demokratlar birleşmelidir» demişlerdir.

istediklerini belirttiler. Buna karşılık gelişmiş (emperyalist) kapitalist ülkeler, az gelişmişlerin bütün isteklerini kabul edemeyeceklerini söylediler. Ancak bazı sınırlı düzeltmeler yapmaya razı olduklarını belirttiler.

Konferans belli bir anlaşmaya varılmadan dağıldı. 1976 yılının Ocak ayında uzmanların ve komisyonların önce kendi aralarında görüşmeleri karar altına alındı. Konferans da 1976 şubatına ertelendi.

KAPİTALİST SİSTEMDE SON GELİŞMELER

Son bir yılda kapitalist sistem içindeki gelişmelere bakınca, kapitalist ülkelerin ayrı ayrı gruplar olarak toplandığını görüyoruz. Bu toplantıları şöylece hatırlayabiliriz :

● Paris Konferansının Hazırlama Toplantıları — Nisan 1975'te Paris'te birinci hazırlık toplantısı yapıldı. Bu toplantıya gelişmiş ve az gelişmişleri temsilen 10 ülke katıldı. Taraflar arasında sert tartışmalar oldu ve bir sonuç alınamadı. Ekim 1975 te yine Paris'te ikinci hazırlık toplantısı yapıldı. Bu toplantı nispeten daha yumuşak geçti. Paris Konferansı'nın gündemi de burada şöyle tespit edildi : HAMMADDE, ENERJİ, KALKINMA, PARA SORUNLARI.

● Az Gelişmiş Kapitalist Ülkelerin Arasındaki Toplantılar — Ağustos 1975 te Peru'nun başkenti Lima'da bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya NATO ve VARŞOVA paktları dışında kaldıkları için «Blokuz Ülkeler» diye bilinen 77 ülke üye olarak katıldı. Ayrıca 8 ülke de konuk olarak katıldı. Bu arada 4 yeni ülke de üye olarak kabul edildi. Toplantının iki amacı vardı : Birincisi aralık ayındaki Paris Konferansında ge-

KAPİTALİST SİSTEM NEREYE GİDİYOR

Son Paris Konferansının önemini anlamak için hem daha önceki bu gelişmeleri hatırlamak, hem de kapitalist sistemin dünya içindeki durumunu bilmek gerekir.

Kapitalist sistem, ikinci dünya savaşından 1970 lere kadar uyguladığı «soğuk savaş» siyasetinden umduğu sonucu alamamıştır. Ne kendi bunalımını atlata-

İZSAL işçilerinin mücadele geleneği

İZSAL işçileri bugün grevdedir. İZSAL işçilerinin mücadele geleneği eskilere kadar uzanır. İZSAL işçileri 1970 nisanında da direnmışlerdi. Grev yapmışlardı. Sebep yine Toplu Sözleşme görüşmelerinde patronun uzlaşmaz tavır takınmasıydı. Çoğu asgari ücretten düşük ücret alan işçilerin ekonomik isteklerine yanagmasıydı. İZSAL işçileri kararlı bir direniş örneği göstermişlerdi. Fabrikadaki bütün işçiler greve katılmışlardı. Çevredeki diğer işçiler de kendilerini desteklemişti. Grev kırıcılarının çabaları boşa çıkmıştı. Mücadele eden İZSAL işçilerinin sloganı şu idi: «PATRONSUZ TÜRKİYE».

Resimde İZSAL işçileri geçmişte yaptıkları grevde görülmüyor.

İZSAL işçileri yine grevde

İstanbul (Özel) — İZSAL, İstanbul'da bir döküm fabrikasıdır. Bu fabrikada halen 705 işçi çalışmaktadır. Fabrika radyatör ve su tesisi parçaları imal etmektedir. Yaptığı malların bir kısmı Avrupa ülkelerine de ihraç edilmektedir.

İZSAL işçileri 31 gündür grevdedir. Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenin uzlaşmaz bir tavır takınması yüzünden ücretler konusunda anlaşma sağlanamamıştır. Oysa, fabrikada ücretler çok düşüktür. İZSAL işçileri birlik ve disiplin içinde grevlerini sürdürmektedir.

İŞÇİ DAVASI muhabirinin İZSAL işçileri ile yaptığı konuşmaları aşağıda veriyoruz:

İZSAL işçilerinin grevi devam ediyor.

İşçiler ne diyor?

— Neden greve gittiniz?

— Her sözleşmede olduğu gibi bizler görüşmelerin başında bazı isteklerde bulunduk. İşveren isteklerimize cevap vermeden önce şu teklifi getirdi: «İşyerindeki sendika baş temsilcisi Ahmet Oktay'ın temsilcilik yetkisi kaldırılmalı.» Tabii ki biz işverenin bu teklifine yanaşmadık. Çünkü biz bu teklifin altında yatan sebebi biliyorduk. Ve işverene dedik ki: «Biz arkadaşımızın temsilcilik yetkisini kaldırmıyoruz. Gücün yetiyorsa sen kaldır.» İşte sürtüşme böyle başladı ve devam etti. Özellikle ücretler konusunda anlaşamadık. Uzlaşırma Kurulu'nun çabaları da sonuç vermedi. Nihayet grev kararını aldık ve uyguladık.

— İşveren en son kaç kuruş zamma razı olmuştu?

— İşveren bize bir takım karışık teklifler getirdi. En son olarak saat başına 225 kuruş zamma razı olduğunu ve daha fazla veremeyeceğini bildirdi.

— Bu zammı neden yeterli bulmadınız?

— Bir kere bu zam güllünc düşüyor. Şimdi başka fabrikalardaki arkadaşlarımız 500 kuruş zam alıyorlar. Biz de 400 kuruşa bile evet demeyeceğiz. Arkadaşlar olarak hep birliğiz. Birbirimize güveniyoruz. İstediklerimiz hakları bu adamdan alacağız. Alana kadar kapıdayız. Fabrika kapansa da, aç kalsak da bu iş olacak.

— Bütün işçiler greve katılıyor mu?

— Evet, hepsi destekliyor. Ancak kanunu bilirsiniz. Kanuna göre içeride itfaiye, bakım gibi yerlerde 10 arkadaş çalışıyor.

— Ortalama gündelik ne kadar?

— Ortalama gündelik 63 lira. Burada 24 senelik kıdemli işçiler bile var. En yüksek ücret alanlar 70 lira gündelik alıyor. Hatta 40 liralık asgari ücretin altında çalışanlar bile var. Çırak diye bazı ar-

kadaşlara 35 lira veriyor.

— Grev sırasında fabrikada hiç olay çıktı mı?

— Hayır hiç bir şey çıkmadı. Zaten çıksaydı gazeteler bas bas bağırdı.

— Sendikamız Maden - İş'ten memnun musunuz? Grevinizle ilgiliyorlar mı?

— Evet, sendikamızdan memnunuz.

— Sendikamız hiç size eğitim çalışması yaptırdı mı?

— Zaman zaman sendika eğitim seminerleri yapıyor. Biz de şu kadar işçi gönderin diye haber veriyor. Biz de gidiyoruz.

— Bir şeyler öğreniyor musunuz?

— Tabii. Bizim için faydalı şeyler öğreniyoruz.

— Sizin işiniz ağır işlere mi giriyor?

— Evet, bizimki ağır sanayidir.

— Hiç iş kazası oluyor mu?

— Ekseriyetle oluyor. Gerçi ölüm olmuyor. Ama ölümden aşağı da olmuyor. Mesela kolu kesiliyor. Ayak kopuyor. Ayrıca zehirlenme de oluyor.

— Zehirlenme neden oluyor?

— Gazdan ve tozdan dolayı oluyor.

— Peki, işveren gerekli tedbiri alıyor mu?

— Ne gezer. Bir kaza olsa işveren önce «makinaya bir şey oldu mu?» diye soruyor.

— Türkiye'de diğer işyerlerinde de kazalar oluyor. Mesela Zonguldak maden ocaklarında sık sık ölümler oluyor. Bunların önlenmesi için sendikalar bir şey yapabilir mi?

— Sendika ne yaparsa yapsın. İşveren tedbir almadıktan sonra. Aslında bunları baştaki hükümetin düşünmesi lazım.

— Yani sendikalar biraz daha etkili olamaz mı?

— Sendika hükümetin üstünde değildir. Sendika kararname çıkaramaz ki. Mecliste bizlerden en az 100 - 150 milletvekili olmalı ki etkili olalım. Daha bir milletvekilimiz bile yok.

— Bu fabrika sizin elinizde olsa fabrikanın işleri yürür mü? İşçiler bir hükümet kursa devlet işleri yürür mü?

— Neden yürütmeyelim yahu. Onlar da dokuz aylık, biz de. Bu fabrikada işleri biz yürütssek randuman yüzde yüz artar. Tabii o zaman Taşlıtarla, Silahtar gibi köşelerde değil, İstanbul'un tam göbeğinde otururuz.

— Sizin hükümet kurmanıza kodamanlar izin verir mi?

— Elbette. Bizim oyumuzla seçilen hükümeti indiremezler. Meclisi zorla işgal ederlerse biz de onları aşağı indiririz. Biz yüz kişiye onlar on kişi.

Bir işçiyle özel konuşma...

— Sabah kaçta kalkarsın?

— Sabah erken kalkar ve kahvaltıdan sonra işe gelirim.

— Nerede oturursun?

— Atış alanında otururum.

— Öğle paydosu yapar mısınız?

— Bizim paydosumuz falan yok. Öğlen 15 dakika da yemek yeriz. Sonra hemen işe döneriz.

— İşten çıkınca ne yaparsın?

— Kahveye uğrarım. Arkadaşlarla otururum. Ara sıra 66 oynarız.

— Akşam eve gidince ne yaparsın? Televizyonun var mı?

— Ne televizyonu kardeşim. Biz geçinemiyoruz. Sen ise televizyondan bahsediyorsun.

— Çoluk, çocuk var mı?

— Evliyim. İki tane oğlum var. Biri okula gider. Diğeri gitmez.

— Bir şeyler okur musun?

— Gazete olarak Milli Gazete'yi okurum. Sendikanın verdiği kitapları okurum. İş kanunu gibi kitapları okurum.

— Greve nasıl katılıyorsun?

— Haftada iki kere nöbet tutuyorum.

— Hafta tatilinde ne yaparsın?

— Ben tatil günlerinde dışarıda çalışırım. Sıvacılık yaparım. Yüz - yüzelli lira arasında alırım.

— Ötek arkadaşların da ayrıca çalışır mı?

— Evet umumiyetle çalışırlar.

— Sinemaya, tiyatroya gittiğin olur mu?

— Tabii olur. Para bulursam sinemaya giderim.

— Kapitalist ve sosyalist ülkeler hakkında bilgin var mı?

— Kapitalist ülke deyince mesela Amerikayı bilirim.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

ISHAK KAFKASLI

8

Uluslararası sermaye ile Uluslararası işçi sınıfı hareketi arasındaki çelişki

İtalyan işçileri genel grev yürütüşünde..

Uluslararası en büyük şirketlerden biri olan Amerikan firması ITT gerçek anlamda dünyanın her tarafında faaliyet göstermektedir. Birinci Dünya savaşı sona eren kurulan şirket önceleri yalnız telefon yapımı ile uğraşmışsa da daha sonra yeni şirketler kurarak veya başka müesseselerle ortak olarak alanını genişletmiş ve her çeşit işe girmekten geri kalmamıştır. Bugün ITT konserve, sıhhi tesisler, araba frenleri, teleks makineleri, trafik işaretleri, televizyonlar, elektronik araçlar, radyo teleskoplar yapıyor, otel işletiyor ve otomobil kiralama şirketleri işletiyor. Yukarıdaki haritada ITT'nin dünyadaki başlıca kuruluş yerleri görülmüştür. Yıldızlar kuruluşların sayısını göstermektedir.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN

Geçen sayımızda emek-sermaye çelişkisini anlatmağa çalıştık. Emek-sermaye çelişkisinin kapitalist toplumun temel çelişkisi olduğunu söyledik. Bu çelişkinin kapitalist üretim ile kapitalist paylaşım arasındaki çelişkidir. İleri geldiğini belirttik. Yani işçiler topluca çalışıyorlar, mal üretiyorlar. Üretilen mallara fabrika ve imalathane sahipleri patronlar tek başlarına el koyuyorlar. Bu durum işçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasında çelişki doğmasına sebep oluyor. Sınıf mücadelesine temel teşkil ediyor.

Bundan 50-60 sene evvel kapitalist sistem dünyaya egemendi. Onun için kapitalizmin temel çelişkisi olan emek-sermaye çelişkisi aynı zamanda dünyanın temel çelişkisiydi. Bütün dünyada işçi sınıfı...

Daha sonraki dönemde mal ihracı yerine sermaye ihracı başladı. Emperyalist tekeller dünyanın çeşitli ülkelerinde yatırımlar yapmaya başladılar. Böylece sadece mal satarak değil, başka ülkelerin içinde fabrika kurarak ulusal sınırları taşımış oldular. Bu dönem büyük çapta hâlâ sürmektedir. Bu dönem içinde işçi sınıfının siyasi mücadelesi daha çok ülke sınırları içinde yürütülmüştür. Hâlâ da yürütülmektedir. Nitekim bugün, Portekiz, İspanya, Fransa, İtalya işçi sınıfları, kendi ülkelerindeki sermayeye ve onların arkasındaki emperyalist tekellere karşı mücadele etmektedirler.

Ancak bugün üçüncü bir dönemin içinde olduğumuzu görüyoruz. Tekelci sermaye mal satıyor. Başka ülkeler sermaye ihraç ediyor. Fakat artık bu mal satmaların ve sermaye ihraç etmelerin tek tarafı olmadığını görüyoruz. Amerikan şir-

dünya pazarlarında satılmaktadır. İşte sermayeyi uluslararası hale getiren bu durumdur. Sermaye tıkanmış noktada, bu tıkanıklığını aşmak için zorunlu olarak uluslararası bir seviyede örgütlenmiştir. Bu durum çok uluslu şirketleri doğurmuştur.

Bugün sermaye uluslararası iş bölümlü içinde çalışmaktadır. Kendisi için en kârlı üretimi ve satışı sağlayacak şekilde örgütlenmektedir. En ileri teknolojiyi gerektiren mallar, en ileri teknolojinin bulunduğu ülkelerde örneğin Amerika, Almanya ve Japonya'da yapılmaktadır. Bundan sonra fabrika yapan makinelerin üretimi gelişmiş kapitalist ülkelerde yapılmaktadır. Örneğin yine Batı Almanya, Fransa, İngiltere, Japonya gibi. Nihayet tüketim malları sanayisi ise gelişmekte olan kapitalist ülkelerde varılmaktadır. Bunu bir örnekle açıklayabiliriz. Bir büyük otobüs firmasını düşünelim. Otobüs ilk alındığı vakit, en iyi yollarda ve büyük şehirler arasında çalıştırılır. Otobüs bir sene kullanıldıktan sonra, Anadolu'nun daha geri bölgelerinde çalıştırılır. İkinci sene sonra artık iyice yıpranmış olan otobüs köy yollarında çalıştırılır. Bunun gibi bugün elektronik makineler, savaş

Gazetemizin 24. cü sayısında uluslararası sermayeye karşı işçi sınıfının uluslararası dayanışmasına ait örnek verilmmiştir. Bu örnekler zamanımızda artmaktadır. Bugün işçi sınıfı yalnız kendi ülkesindeki sermayedarları düşünerek hareket edemez. Ettigi takdirde mağlup olur.

Artık işçiler, çalıştıkları fabrikanın uluslararası başka yatırımlarını dikkate almak ve oralarda çalışan işçilerle muhabere kurmak, onlarla birlikte hareket etmek zorundadır. Başka ülkelerde çalışan işçilerin mücadelesine de aynı şekilde yardımcı olmak zorundadır. Örneğin Türkiye'de bir ilaç fabrikasında çalışan işçileri düşünelim. Bunlar grev yapınca, aynı şirketin Fransadaki fabrikası üretimi devam eder. Oradaki üretimini artırır. Malın bir kısmını Fransa'dan Türkiye'ye getirir ve satır. Böylece Türkiye piyasasına aynı mal satılmış olacağı için, hem sermayedar kârını sürdürmüş olur. Hem de mal yokluğundan doğacak tepkileri önlemiş olur. Türkiye'deki bu hareketin başarıya ulaşması için, mutlaka Fransa'da aynı işte çalışan işçilerin Türkiye'de çalışanları desteklemesi lazımdır.

Bunun gibi, aynı patron çeşitli mal

ti ile sermaye sınıfı arasında çelişki vardır. Onun içindir ki kapitalizmin bu döneminde, bilimsel sosyalizmin kurucuları, işçi sınıfının dünya çapındaki örgütünü kurdular. İşçiler her ülkede ayrı ayrı, sermayeye karşı mücadele etmekle beraber, uluslararası bir örgüt olan ENTERNASYONAL içinde teşkilatlandılar. Sosyalizmin ustaları, Enternasyonal için hazırladıkları kitabın sonunda şöyle dediler: «BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN.»

1917 Ekiminde Rusya'da işçi sınıfının sosyalist iktidarı kuruldu. O zaman dünya kapitalist sistemi parçalandı. İkinci dünya savaşından sonra Doğu Avrupa ülkelerinde sosyalist düzenler kuruldu. Böylece sosyalizm sistem haline geldi. Dünya esas olarak iki sisteme bölünmüş oldu: Kapitalist sistem-sosyalist sistem.

Bu durumda emek-sermaye çelişkisi başka görünüm kazandı. Birincisi işçi sınıfı bazı ülkelerde iktidara geldi. Kapitalist sistem içindeki emek-sermaye çelişkisi, dünya çapında sistemler arası çelişki halinde ortaya çıktı.

İkinci olarak, kapitalist ülkelerdeki emek-sermaye çelişkisi genişledi. Uluslararası sermaye ile uluslararası işçi sınıfı arasındaki çelişki haline geldi. Tek ülkedeki emek-sermaye çelişkisinden bütün kapitalist ülkelerdeki emek-sermaye çelişkisine geçilmiş oldu. Bugün emek-sermaye çelişkisi kapitalist dünyanın temel çelişkisi. Bu çelişki sınıflar açısından, uluslararası sermaye ile uluslararası işçi sınıfı hareketi arasında kendini göstermektedir.

ULUSLARARASI SERMAYE

Kapitalizm ilk ortaya çıktığı günden beri ulusal sınırların dışına taşmıştır. Ancak, her zaman aynı şekilde olmamıştır. Kapitalizmin ilk dönemlerinde ulusal sınırların dışına çıkmak, mal satmak şeklinde olmuştur. Yani İngiltere'de üretilen bir mal sadece İngiltere içinde satılmıyor, dünyanın diğer ülkelerinde de satılıyor. Buna bağlı olarak dünyanın bütün bölgelerindeki ham madde kaynaklarına el atılmıştı.

ketleri Avrupa'ya, Japonya'ya ve dünyanın başka bölgelerine sermaye ihraç ediyorlar. Mal satıyorlar. Buna karşılık Avrupa ülkeleri, Japonya ve dünyanın başka ülkelerinin sermayedarları da Amerika'ya sermaye ihraç ediyorlar. Mal satıyorlar. Bu işler olurken, ülkeler arasında ticaret yapılıyor. Fakat ticareti yapanlara baktığımız vakit, bunların çoğu zaman aynı şirketin, çeşitli ülkelerdeki kuruluşları olduğunu görüyoruz. Bu kuruluşlar çok uluslu şirketlerdir. Bunlar bütün dünyayı bir atelye gibi kullanmaktadır. Malının bir parçasını bir ülkede, bir başka parçasını bir başka ülkede yapmakta, sonra bunları bir merkezde toplayıp, monte etmektedir. Sonra da buradan tekrar bütün dünyaya satmaktadır. Mesela, bir araba fabrikası düşünelim. Türkiye'de yapılan Murat arabalarını düşünelim. Bu arabaların motoru İtalya'da yapılmaktadır. Gövdesinin büyük bir kısmı Türkiye'de yapılmaktadır. Yapılan arabalar Türkiye içinde ve yakın ülkelerde satılmaktadır. Hatta bazen motorun bir parçası bir başka ülkede yapılmaktadır. Lastiği de bir başka çok uluslu şirketin Türkiye'deki fabrikası yapmaktadır. Bu durumda artık tek tarafı sermaye hareketi söz konusu değildir. Bütün dünya sermayedarları içiçe girmiş bir şekilde karşılıklı mal ve sermaye ihracı içindedir.

Sermayenin bu duruma gelmesi boşuna değildir. Tek ülkede sıkışan sermaye dünyaya açılmak zorundadır. Bu açılış içinde dünya sermayedarları ile içiçe hareket etmek zorundadır. Artık her mal en ucuza nerede yapılabilsin varsa orada yapılmaktadır. Hatta bir malın, bir parçası hangi ülkede daha kolay ve ucuz üretilirse orada yapılmakta ve sonra bir yerde bir araya getirilmektedir. Böylece bir yandan en düşük maliyet sağlanmaktadır. Ham maddenin en ucuz olduğu ülkede üretim yapılmaktadır. O malın üretiminde çalışacak nitelikteki işçilerin, ücretlerinin en düşük olduğu yerlerde üretim yapılmaktadır. Sonra bu mallar mümkün olan en yüksek fiyattan bütün

uçakları, yolcu uçakları Amerika gibi ileri teknolojinin bulunduğu gelişmiş kapitalist ülkelere üretilir. Bundan sonra çeşitli fabrika makineleri Batı Avrupa ülkelerinde üretilir. Tekstil fabrikası tezgahları, araba fabrikası tezgahları, radyo-televizyon fabrikası tezgahları, buralarda üretilir. Türkiye gibi az gelişmiş kapitalist ülkelerde ise, bu fabrikalar kurulur ve dayanıklı tüketim malları imal edilir. Örneğin, kumaş yapılır. Araba yapılır, radyo-televizyon yapılır. Çoğu zaman bunların önemli parçaları dışardan gelir ve Türkiye'de montajı yapılır.

Dünya kapitalizminin bu aşamasında bir ülkede milli (ulusal) burjuvazinin bulunacağını düşünmek hayaldir. Dünya tekelcilerine karşı çıkacak, ulusal pazarlarda mal satacak bir sermaye sahipleri sınıfının bulunması düşünülemez. Bugün Türkiye'de dış macunundan, yazı kalemine, buzdolabından, çamaşır makinasına kadar bütün mallar çok uluslu şirketlerin izniyle veya onlarla ortak olarak yapılmaktadır. Türkiye sermayedarları, çok uluslu şirketlere değil karşı çıkmak, onlar olmadan adım bile atamazlar. Çünkü kendi başlarına yaşayamazlar.

ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFI HAREKETİ

Yukarıda söylediğimiz gibi sermaye uluslararası bir durum almıştır. Bu durum çok uluslu şirketler şeklinde ortaya çıkmıştır. Sermayenin kapitalist dünya çapında bütünleşmesi, işçi sınıfı mücadelesine yeni boyutlar getirmiştir. İşçiler, çok uluslu şirketlere karşı, uluslararası dayanışma kurmak zorunda kalmışlardır. Bu dayanışma ilk olarak ekonomik olarak ortaya çıkmıştır. Çok uluslu şirketlere karşı, sendikalar, uluslararası birlikler kurmaya başlamıştır. Bugün Türkiye'de bulunan en büyük iki işçi konfederasyonu olan DİSK ve TÜRK-İŞ uluslararası sendikalara üyedirler. Çok uluslu şirketlerin, çeşitli ülkelerdeki fabrikalarında çalışan işçiler birbirlerinin grev ve direnişlerini desteklemek gerektiğini anlamışlardır.

üretebilir. Örneğin Petriks pilleri fabrikası ile Grundig televizyonlarının monte edildiği fabrikanın sahibi aynı patrondur. Pil fabrikasında grev olunca, patron, televizyon fabrikasında üretimini arttırıp, kârını korumuş olur. Pil fabrikasındaki grevin başarıya ulaşması için, televizyon fabrikası işçilerinin, onları desteklemesi gerekir. Görülüyor ki bazen aynı iş kolunda olmasa bile, aynı patrona ait işyerleri işçileri dayanışma halinde olmak zorundadır. Bukadar da yetmez, Grundig fabrikasındaki işçilerin başarılı olması için de Batı Almanya'da grundig fabrikalarında çalışan işçilerin, Türkiye'deki işçileri desteklemesi gerekir. Sermaye bütünleşmiştir. Sermaye uluslararası bir durum almıştır. Buna karşılık işçilerde uluslararası seviyede örgütlenmekte ve birbiriyle dayanışma kurmaktadır.

Ancak burada bir durum var. Nasıl bir ülkede, sadece ekonomik mücadele yeterli değilse, uluslararası mücadelede de sadece ekonomik mücadele yeterli değildir. Sermaye uluslararası seviyede, ekonomik olarak birleşmekte ayrıca, politik olarak da dayanışma halindedir. Sermaye partileri, onların bakanları, başbakanları her gün çeşitli sebeplerle bir araya geliyorlar. Kendi çıkarlarını nasıl koruyacaklarını konuşuyorlar. Daha geçen hafta Ecevit bazı sosyal demokrat partilerle konuşmak için Avrupa'ya gitti. Onlarla dayanışma kurmağa çalıştı. Ve uluslararası sosyalist enternasyonale katılacağını açıkladı. Batı Avrupa işçi sınıfı partileri de zaman zaman toplanmakta ve uluslararası sermayeye karşı nasıl mücadeleceklerini konuşmaktadırlar.

Türkiye'de ise, işçi sınıfının değil uluslararası siyasi hareketlere katılması, kendi ülkesinde bile, kendi siyasi partisini kurması yasaklanmaktadır. Türkiye işçi sınıfı kendi ülkesinde, kendi partisini kurmak için mücadele edeceği gibi, uluslararası seviyede, diğer işçi sınıfı partileri ile dayanışma ve haberleşme kurmak içinde mücadele etmek zorundadır.

İŞÇİ DAVASI

İşçiler alması gereken gıdayı alamıyor

Bütün işçiler gibi maden işçileri de almaları gereken gıdayı alamamaktadır. Pavyonlarda yatıp kalkan işçiler 10,5 lira iase bedeli almamakta, bunun yerine pavyon yemeği yemektedirler. Günde sabahları verilen çorbanın dışında iki öğün yemek yemektedirler. Yemekler, öğlen 2 kap, akşam üç kaptır. Maden işçilerine aralık ayında öğle yemeği ve akşam olmak üzere 60 kere yemek verilmiştir. Bu ay içinde maden işçileri 39 kap nohut, kurufasulye, patates ve mercimek gibi kuru sebze yemiştir. 62 kap da makarna ve pilav yemiştir. Buna karşılık sadece 4 kap et yemeği yemiştir. Yedikleri yaş sebze ise 19 kaptır. İşçiler, 9 kap sütlâç ve yoğurt, 20 kap da hoşaf, tatlı ve meyve yiyebilmişlerdir.

MADEN İŞÇİLERİ NE YEMELİ?

Oysa maden işçiliği gibi ağır bir işte bir işçinin günlük ortalama olarak alması gereken gıda miktarı şu şekildedir :

Gerekli besin maddesi miktarı	Bugünkü piyasa fiyatı
150 gram et	525 kuruş
100 gram peynir	350 kuruş
250 gram yoğurt	250 kuruş
200 gram süt	120 kuruş
250 gram baklagil (nohut, fasulye, vs.)	300 kuruş
600 gram ekmek	500 kuruş
50 gram tereyağı	250 kuruş
150 gram tatlı	150 kuruş
2 adet elma, portakal vs.	200 kuruş
150 gram yaş sebze	90 kuruş
	27 lira 35 kuruş

Yani bugün işveren EKi, işçilere ya bu gıdayı vermeli, ya da bu gıdanın karşılığı olan parayı vermelidir. Sendika yöneticileri iase bedelinin tesbitinde ve işçilerin beslenmesinde bu ölçüyü daima gözönünde bulundurmalıdırlar.

Tarım işçileri sendikalaşmak istiyor Tüm Tor-İş Tarım işçilerini

mücadeleye çağırdı

Tüm Tarım ve Orman İşçileri Sendikası (TÜM TOR - İŞ SENDİKASI) Burhaniye Şubesi adına Kemal Bahar, tarım işçilerine seslenen bir bildiri yayınlamıştır. Tarım işçilerinin sorunlarını ve bu sorunların sebeplerini dile getiren bildiri özetle şöyledir :

TARIM İŞÇİSİ KARDEŞLER...

Yıllardan beri ülkemizde işçiler, emekçiler, yoksul köylüler bu sömürü düzeninde inim inim inletilmekte, bir lokma aş'a «ÜCRETLİ KÖLELER» olarak çalıştırılmaktadırlar.

Bütün değerleri yaratanlar bizler de, bir alınyazısıymış gibi zeytin ve pamuk PATRONLARINCA (kapitalistlerince) ölmeyecek, yarın sahibimize tekrar çalışabilecek bir düşük ücretle çalıştırılmaktayız.

Elini sıcak sudan soğuk suya sokmadan, lüks içinde rahat yaşayanlar ONLAR. Aşımıza, ekmeğimize göz koyanlar ONLAR... Ayvaci, İvrindi, Balya gibi yerlerden sabahın karanlığında, keskin soğukta, yağmurda açık kamyonlar ve traktörlerle zeytine getirilip, akşam karanlığında yorgun eve dönenlerse BİZLER... İçinde hayvanların bile barınmayacağı damlarda yatırılan, hastalıktan kırılan, körpe yavrularımız ve yaşlı kadınlarımızla, kızgın güneşin altında ya da soğukta çalışa yine BİZLER...

Buna karşılık bize ödenen, tarım kapitalistleri tarafından kendi çıkarlarına uygun olarak ayarlanan 25 - 30 lira gibi düşük bir ücret. Yiyemediklerimizi, giyemediklerimizi, kullanamadıklarımızı üreten bizler, nasıl oluyor da kapitalistlerin baskısı altında oluyoruz?

Sebebi «ÖRGÜTSÜZ» oluşumuz.

Patronlar, parababaları alabildiğine örgütlüler. Sendikaları, partileri var, sırtlarını dayamışlar yabancı sömürücülere, döndürüyorlar kendilerine işleyen bu çarkı.

Örgütsüz halk, köle halktır. Örgütsüzlüğümüzü fırsat bilip, bizleri açlığa, ölüme terkedenlere ve onların düzenlerine, örgütlenerek, birbirimize kenetlenerek DUR diyelim.

Tek bir yumruk olup, HAKLARIMIZI SÖKE SÖKE ALMAK için sendikamız TÜM TOR - İŞ'te birleşelim.

— Tarım İş Kanunu ve sigorta hakkımızı almak için,

— Ücretlerimizi yükseltmek için, sendikamız TÜM TOR - İŞ'e üye olalım.

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Çarşıoğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 TL. yıllık: 50 TL. / Dizgi - Baskı: BAŞARAN Matbaası, telefon 26 43 09 - Çarşıoğlu - İst.

MADENCİNİN HAYATI

İŞÇİLER DOYMUYOR

Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) maden ocaklarında çalışan işçilerin bir kısmı pavyonlarda (işçi yurtlarında) yatıp kalkıyor. Bu işçiler 10,50 lira iase bedeli karşılığı olarak yemeklerini de pavyonlarda yiyor. Evli, 6 çocuklu bir domuzdancı ustası maden işçisi kendisiyle yaptığımız konuşmada yemek masasından aç kalktığını söyledi. Maden işçisi ile arkadaşımızın konuşması şu şekilde oldu :

Maden işçileri pavyon yemekhanesinde topluca yemek yerken görülüyor. (Foto : İşçi Davası)

- Size pavyonda kaç öğün yemek veriliyor?
- Üç öğün.
- Ne gibi yemekler veriliyor. Et, süt, yumurta veriliyor mu?
- Yemekler çeşitli. Pırasa, nohut, kuru fasulye filan. Eti sütü kim kaybetmiş de biz bulacağız.
- Pavyonda yediğin yemeklerle doyuyor musun? Ayrıca lokantada yemek mi yiyorsun?
- Pavyon yemeğiyle her zaman doymuyorum. Lokantada da yemek yemek zorunda kalıyoruz. Ayda 300 - 400 lira lokantaya veriyoruz.
- Hep aynı yemekler mi çıkıyor? Ispanak, karnabahar gibi sebze veriliyor mu?
- Yemek çeşitleri hep aynı. Ispanak zaten gördüğümüz yok. Karnabahar da.
- Kuru katıklar nasıl? Yetiyor mu?
- Kuru katık veriyorlar. Ama çoğu zaman yiyemiyoruz. Ayrıca kendimiz peynir, zeytin alıp ocakta onu yiyoruz. Bizze bazan kuru katık olarak bisküvi veriyorlar. Ama bisküvi ocakta yenmiyor. Karın doyurmuyor. Sabah kahvaltısında, çayla belki yenir.
- Ne gibi yemekler çıkmasını istersin?
- Bizim istediğimiz yemeği verirler mi burada? Mesela, hiç değilse haftadan haftaya bir et çıkmalı. Dedğin gibi, süt, yoğurt verilsin. Sendikacılar bu işlerle ilgilen sin. Bizim sağlığımızla ilgilenen yok. Yemekler yetmiyor. Banyo yerleri yetmiyor. Sıra bekliyoruz. Hasta oluyoruz. Doktora gidiyoruz. Orada da ilgilenen yok. Sendikacılar bunlarla ilgilen sin.

Yorum

işçilerin beslenme sorunu

Kapitalist ülkelerde insan ihtiyaçlarının giderilmesi için değil, kâr için üretim yapılır. Bu nedenle sermaye sahipleri daha çok kâr elde etmek için işçilerin ücretlerini düşük tutmak isterler. Böylece maliyeti düşürüp, kârlarını artırmak isterler. Düşük ücret alan işçiler ise, yetersiz beslenme sorunuyla karşı karşıya kalır.

Ülkemizde de kapitalist bir düzen vardır. EKİ de kâr için üretim yapar. Onun zarar ediyor görünmesi, devlet sektöründe bulunması, durumu değiştirmez.

Düşük ücretle çalışma, yetersiz beslenme, işverene ve sermaye düzenine karşı mücadele bilinci gelişmemiş işkollarında daha büyük sorunlar yaratır.

EKi Sosyal Bakım Müdürü Faik Ergeç arkadaşımızın sorularını cevaplandırıyor. (Foto : İşçi Davası)

EKi Sosyal Bakım Müdürü yemeklerin yeterli olduğunu söyledi

Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) Müessesesi Sosyal Bakım Müdürü Faik Ergeç, maden işçilerinin beslenme sorunu ile ilgili olarak kendisiyle görüşen arkadaşımızın sorularını şöyle cevaplandırmıştır :

- Müessesenin işçilerin beslenme sorunuyla ilgili çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?
- Halen her bölümde en az bir pavyonumuz vardır. Havzadaki işçi pavyonlarımızda 14 bin yatak kapasitemiz vardır. Pavyonlarda günlük yatan ve beslenen ortalama işçi sayısı ise 12 bindir. Bu 12 bin işçiye her gün maden işçiliğinde gerekli olan kalori miktarı kadar yemek verilmektedir. Günlük olarak yeraltı işçisine (kuru katıkla birlikte) 4733 kalori değerinde yemek veriyoruz. Yerüstü işçisine ise 3827 kalori değerinde yemek veriyoruz.
- Tesbit edilen kalori miktarını hangi tür yemeklerden temin ediyorsunuz?
- Aylık yemek çizelgeleri hazırlıyoruz. Bu çizelgelerde toplam olarak kaç çeşit yemeğin kaç öğünde verileceğini belirtiyoruz. Örnek olarak, ayda 7 çeşit çorba, 14 çeşit et ve sebze yemeği, 3 çeşit pilav - makarna, 24 çeşit tatlı veya meyva, verilmektedir.
- Ocak içinde yenilen kuru - katık durumunu nasıl hazırlıyorsunuz?
- Kuru - katık da aynı şekilde kalori miktarı üzerinden hazırlanmaktadır. Ekmek - tahin helvası; ekmek - yaz helvası; ekmek - zeytin; ekmek - bisküvi veriyoruz. Bir gün birini. Bir gün tirini. Ekmek ile yanında verilen katığın toplam olarak 900 - 1000 kalori değerinde olmasına dikkat ediyoruz.
- Yemeklerin yeterli olmadığını söylüyor, ne dersiniz?
- Yemekler yetiyor. Ben pavyonları gezdim. İşçilere soruyorum. Yetmiyorsa söyleyin, diyorum. Yetmiyen bir daha yesin, diyorum. Bize o zaman bir şikâyet gelmiyor.
- Pavyonların etrafında kuru'u lokantalar var. İşçiler pavyon yemeği yetmediği için buralarda da yemek yiyor..
- Bu yemeklerin yetmemesinden dolayı değil. Biz haliyle standart yemek çıkarıyoruz. O gün canı makarna yemek istemeyen işçi, gidip dışarıda dilediğini yiyor. Bir de eline iyi para geçen, ev geçindirme sorumluluğu olmayan işçiler var. Onlar dışarıda yemek yerler. Evli işçiler pek lokanta yemeği yemez.
- Sebze çeşitlerinin azlığından şikâyet var, örneğin ıspanak..
- Efendim, her çeşit sebze ile verilmesine imkân yok.

na yol açar. Yeterli gıdayı alamayan işçi çabuk yorulur. Dikkati çabuk dağılır. Hata yapma ihtimali artar. Esasen iş güvenliği de sağlanmadığından sık sık kaza olur. Çoluk-çocuk ekmek parası beklerken babasız kalır.

İşte maden işçilerinin durumu da böyledir. İşveren, en ağır işkolu olan madencilikte işçiliği mümkün olduğu kadar ucuza maletmek istemektedir. Sendika yöneticilerinin işçilerden kopması, işçilerin sorunlarıyla ilgilenmemesi de işverenin işi kolaylaştırmaktadır. Nitekim, altıncı dönem toplu iş sözleşmesinde iase bedeli olarak yer altı işçisine 10,5 lira, yerüstü işçisine 10 lira verilmektedir. Pavyonda yatan işçi ise 10,5 lira almamakta, yerine yemek yemektedir. Yemekler ise maden işçisinin gerekli gıdayı almasını sağlamamaktadır.

Maden işçisinin günde en az 5 bin kaloriye ihtiyacı vardır. Ancak sadece kalori ile iş bitmez. Yıpranan vücudun yenilenmesi gerekir. Bu ise et, süt, yoğurt, peynir, yumurta gibi hayvansal gıdalarla mümkün olur. Yoksa 5 bin kalori kurufasulye-pilavdan da sağlanabilir. Nitekim işveren de böyle yapmaktadır. Maden işçisine et değil, tahıl yedirmektedir. Sebze çeşitlerini bile sınırlı tutmaktadır.

Maden işçisi için gerekli besin maddeleri yandaki tabloda gösterilmiştir. İşçiler, bu gıdayı işverenden istemek hakkına sahiptir. Çünkü kendilerini işverenin içinde yıpratmaktadır. İşveren ya bu gıdayı sağlamalı ya da bunun parasını vermelidir. Sendika yöneticileri işçilerin sesine kulak vermeli, önümüzdeki dönemde iase bedelini bu gıdaların piyasa fiyatına göre yükseltmelidir.

Ancak unutulmamalıdır ki, kapitalist düzen sürdükçe diğer sorunlar gibi maden işçisinin beslenme sorunu da sürecektir. Maden işçisi bu yüzden, işverenden hakkını isterken sermaye düzenine karşı mücadele etmek zorundadır.